

повною мірою у правах. Таке ж ставлення було і до дорослих осіб, які проживали пози шлюбом.

На нашу думку, факт реєстрації шлюбу не може бути правомірним обмеженням права на використання репродуктивних прав у разі безпліддя.

Саме тому, слід вдосконалити законодавство щодо використання особами, які не перебувають у шлюбі, права на сурогатне материнство.

Підсумовуючи усе вищевикладене, не заперечуючи того, що людина є найвищою соціальною цінністю, хочеться сказати, що конституційно-правовий статус жінок потребує вдосконалення, адже жінка – це берегиня роду, а сім'я – це основна ланка суспільства.

Ткачук Іванна Дмитрівна,

ад'юнкт кафедри філософії права та
юридичної логіки Національної академії
внутрішніх справ

ПРАВА ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ХРИСТИАНСЬКОГО ВЧЕННЯ

В умовах сьогодення актуальним залишається питання дотримання прав людини. Незважаючи на стрімкий розвиток технологій та інформаційного суспільства, удосконалення нормативно-правової бази та створення чисельних інституцій щодо захисту прав і свобод людини, спостерігається чимала кількість порушень у цій сфері. Слід наголосити на тому, що захист і порушення прав людини є проблемою діалектичною. Наприклад, всупереч гаслу «Свобода! Рівність! Братерство!» та Декларації прав людини і громадянина (1789 р.), революційна Франція із задоволенням розправлялася зі своїми опонентами за допомогою гільйотини, забувши про права тих, кого страчувала. З історії можна навести багато прикладів захисту прав одних і одночасного порушення прав інших. Чому так відбувається? Можливо тому, що завдяки безкінечній боротьбі протилежностей Всесвіт перебуває у постійному русі та розвитку. Або ж причиною є криза людської свідомості, тобто наше небажання чи неспроможність зрозуміти свою істинну природу, а, отже, й істинний зміст концепції прав людини.

Враховуючи вищезазначене, доцільним видається розглянути права людини у контексті християнства, оскільки, по-перше, на його цінності та ідеї орієнтоване етичне підґрунтя сучасного права, по-друге, у країнах ринкової орієнтації виникає настійна потреба гуманізації суспільних відносин. Зауважимо, що інтерпретації змісту прав людини різними гілками християнства (православ'я, католицизм, протестантизм) мають як спільні, так і специфічні для кожної конфесії

рис. Однак, всі вони виводяться з єдиного для всіх церков основного тексту – Біблії.

Історично ідея прав людини складається як опозиційна християнському світогляду, що, як і будь-який релігійний світогляд, заснований на уявленні про обов'язки індивіда перед Богом, родиною, суспільством та їх первинність щодо прав. Наприклад, саме крізь ствердження основних обов'язків викладається життя християнина у Нагірній проповіді Христа [1, с. 25].

На нашу думку, такий підхід є правильним, адже погляд на права людини через призму виконання кожним своїх обов'язків може докорінно змінити людське мислення і тим самим мінімізувати негативні явища, які відбуваються в соціумі. Коли людина мислить виключно з позиції власного его («я маю право»), то вона нерідко забуває про інші життя, які теж хочуть жити (принцип «Благоговіння перед життям» Альберта Швейцера).

У Декалозі, який був даний Богом Мойсееві на горі Синай, містяться заповіді: «не вбивай», «не кради», «не свідкуй неправдиво на свого ближнього», «не жадай дому ближнього свого...». Саме ці заповіді встановлюють обов'язки для людини як суб'єкта, і водночас трансформуються у її права як об'єкта поведінки.

Втім, генетично концепція права людини базується на християнському вченні про богоподібність людини («І сотворив Бог людину на свій образ; чоловіком і жінкою сотворив їх» (Бут. 1:27), свободу її волі («Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній, та не піддавайтеся знову в ярмо рабства!» (Гл. 5:1), рівність усіх у Христі («Нема юдея, ні грека, нема раба, ані вільного, нема чоловічої статті, ані жіночої – бо всі ви один у Христі Ісусі» (Гл. 3:28) тощо. У секуляризованому варіанті ці ідеї були покладені в основу обґрунтування самоцінності індивіда, наявності в людини певних прав в силу її людського статусу, а також рівності цих прав, незалежно від походження [1, с. 25].

Отже, особливістю християнського вчення про права людини є те, що воно більше зосереджує увагу на обов'язках кожної людини. Вважаємо, що в умовах надмірного індивідуалізму такий підхід до розуміння концепції прав людини сприяв би формуванню справедливого та консолідованого суспільства.

Список використаних джерел

1. Д. Вовк Вплив християнства на право держав європейської цивілізації: концептуальні засади осмислення. *Вісник академії правових наук України*. 2012. № 1. С. 25–35.